Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulu insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifa și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovu:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anu 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casa: Pe unŭ anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 61. Brașovŭ, Vinerĭ, 18 (30) Martie 1888.

Procesulŭ de pressă alŭ „Gazetei“ și foile ungurescĭ.

Dămŭ locŭ astăḑĭ aprețiărilorŭ, ce le face diarulŭ „Ellenzék“ din Clușiu, dirigiatŭ de d-lŭ deputatŭ Bartha Miklos, asupra procesului nostru de pressă. Sub titlulŭ „*O teoriă viclenă*,“ scrie „Ellenzék“ în fruntea numĕrului sĕu de Sâmbătă 24 Martie următórele:

„Statulŭ maghiarŭ, respective representantulŭ ordinei de dreptŭ vătămate a citatŭ ḑilele aceste dela Brașovŭ la Clușiu pe redactorii valahĭ Dr. Mureșianu și Bobancu.“

„Amêndoi s'au presentatŭ într'o îmbrăcăminte, contra căreia nu se póte obiecta nimicŭ, cu destulă punctualitate, dér plinĭ de ură împotriva a totŭ ce e maghiarŭ.“

„Acestei ure a și datŭ Dr. Mureșianu în mai multe rêndurĭ espresiune în modŭ destulŭ de inteligibilŭ.“

„Juriulŭ i-a judecatŭ deja, și cu acesta în ceca ce privesce meritulŭ lucrului legea s'a răfuitŭ cu atitudinea inimică statului a redactorilorŭ „Gazetei.“

„Despre verdictulŭ jurațilorŭ nu vomŭ ḑice nicĭ unŭ cuvêntŭ. Ce motivŭ au avutŭ ei de a achita pe Mureșianu și pentru ce au declaratŭ vinovatŭ pe Bobancu, acésta este o cestiune ce privesce numai și numai consciința și convicțiunea jurațilorŭ.“

„Noi la rêndulŭ nostru numai într'o privință avemŭ ocasiune și motivŭ de a ne ocupa cu acéstă afacere.“

„Obiectulŭ meditațiunei nóstre ilŭ potŭ forma numai acele *învĕțăturĭ*, ce le putemŭ scóte din atitudinea observată de către acusațĭ cu ocasiunea pertractării.“

„Nu vomŭ vorbi de propria individualitate a d-lui Mureșianu, nicĭ de aceea a d-lui Bobancu, căcĭ a judeca asupra acesteia nu este tréba nóstră. Omulŭ cum se presentă — așa póte și fi în adevĕrŭ“.

„Ne mulțumimŭ cu aceea, că domnii Mureșianu și Bobancu suntŭ ómenĭ cu cultură literară și sciu mânui bine condeiulŭ.“

„Dér cu aceea nu ne mai putemŭ mulțumi, ca atuncĭ când puterea pedepsitóre a statului află causă de a-i cita înaintea forului sĕu ca se-șĭ dea sémă — atuncĭ d-lŭ Mureșianu sĕ începă a se mișca încóce și 'ncolo cu neliniște, și sĕ comită față cu autoritatea statului și instituțiunile legale tocmai acea nerespectare, pentru care a fostŭ citatŭ pe banca acusațilorŭ“.

„D-lŭ Mureșianu șĭ-a făcutŭ unŭ planŭ cu privire la atitudinea ce avea sĕ-o observe înaintea juriului și l'a și esecutatŭ în modŭ consecventŭ.“

„Elŭ s'a decisŭ, a nu se esprima in altă limbă decâtŭ în limba valahă înaintea orĭ-și-cărei autorităță publice a statului maghiarŭ. Organele legii procedă cu elŭ cum vorŭ voi, dênsulŭ décă nu se póte apĕra în limba valahă, nu se apĕră în altă limbă, de arŭ spĕndura chiar la momentŭ.“

„Și a făcutŭ cum a vorbitŭ. A fostŭ destulŭ de naivŭ, dér și destulŭ de viclénŭ, spre a pute esplora dela președintele tribunalului — că óre n'ar fi posibilŭ a se compune unŭ astfelŭ de juriu, a căruia membrii sĕ înțelégă toțĭ cu toții apĕrarea lui în limba valahă, și décă o înțelegŭ, sĕ-i și dea dreptate.“

„Și tocmai în acéstă naivitate se esprimă viclenia d-lui Mureșianu, în care nu se cuprinde mai puțină agitare, ca în acelŭ articulŭ, pe care l'a scrisŭ cu negréla urei, dér pe care juriulŭ din Clușiu cu acestŭ prilegiu nu l'a aflat a fi de natură așa de periculósă, ca pentru aceea sĕ îndrepteze calea d-lui Mureșianu spre *Vață* orĭ spre *Năsĕudŭ*.“

„D-lŭ Mureșianu — când a cerutŭ, ca elŭ sĕ se pótă apĕra înaintea unorŭ jurațĭ carĭ vorbescŭ sĕu înțelegŭ limba valahă, atuncĭ de faptŭ nu a făcutŭ alta, decâtŭ a trasŭ la îndoiélă în tótă forma acelŭ dreptŭ alŭ juriului instituitŭ de către statulŭ maghiarŭ, după care acestŭ statŭ sĕ pótă judeca asupra tuturorŭ cetățenilorŭ sĕi într'unŭ feliu. Căcĭ doră după teoria d-lui Mureșianu e mai multŭ ca sigurŭ, că celŭ ce din asemenea motivŭ nu se folosesce de dreptulŭ sĕu de apĕrare — nu numai că demonstréză în contra autorităţii tribunalului constituitŭ ca sĕ judece asupră-i, ci totodată refusă formalŭ respectulŭ datoritŭ față cu instituțiunile legale ale statului. Prin urmare d-lŭ Mureșianu a datŭ cu acésta unŭ astfelŭ de esemplu conaționalilorŭ sĕi, care este fórte acomodatŭ, pentru ca în casurĭ analóge, ce s'orŭ ivi, sĕ se îndemne a observa o asemenea atitudine încă și mai mulțĭ dintre ei“.

„Căcĭ în cererea d-lui Mureșianu nu se potŭ descoperi numai semnele resignațiunei individuale, ci și semne, că scopulŭ lui hotărîtŭ este de a încuragia pe conaționalii sĕi, ca sĕ ia posițiune față cu instituțiunile legale ale statului maghiarŭ. Acéstă atitudine e acomodată de a face, ca elementele, — cărora Mureșianu și soții sĕi de principii, de unŭ gândŭ cu elŭ, le ține în modŭ sistematicŭ ferecată mintea sănĕtósă și libera consciință — sĕ se facă nouii discipulĭ ai d-lui Mureșianu, și strînșĭ bine laolaltă — sĕ dovedéscă la data ocasiune tocmai așa de puținŭ respectŭ în privința legii, precum a aflatŭ de bine d-lŭ Mureșianu a uita cu totulŭ de acestŭ respectŭ datoritŭ“.

„Dér acésta, ḑeu, totușĭ nu e lucru așa de nevinovatŭ, cum gândesce d-lŭ Mureșianu, și décă crede dênsulŭ, și încă și advocatulŭ Damianŭ, că o asemenea purtare e de natură ca divergențele dintre naționalitățile singuratice ale patriei maghiare sĕ se pótă aplana, atuncĭ se înșélă fundamentalŭ“.

„Noi de sigurŭ că nu voimŭ sĕ susținemŭ stările de față, nu voimŭ sĕ lăsămŭ mereu deschise isvórele urei și ale vrajbei, și suntemŭ gata a ne alătura la aceia, carĭ servescŭ sincerŭ și cinstitŭ causa bunei înțelegerĭ împrumutate, dér pretindemŭ, ca cetățenulŭ de statŭ de origine valahă, — care accentuéză necesitatea bunei ințelegerĭ: sĕ fiă cu intențiunĭ france, sincere și onestе atâtŭ față cu noi câtŭ și față cu voința statului și cu ordinea de dreptŭ legală.“

„Căcĭ vedețĭ numai d-le Mureșianu, când d-vóstră ḑicețĭ, că nu vĕ apĕrațĭ înaintea unui altŭ tribunalŭ, decâtŭ numai înaintea unuia care înțelege vorbirea valahă și când d-vóstră nu poftițĭ absolutamente a esercita drepturile publice ale cetățenului statului, décă în esercitarea acestorŭ drepturĭ nu puteţĭ sĕ folosițĭ eschisivŭ numai limba valahă — atuncĭ nu lucrațĭ la stabilirea bunei înțelegerĭ, ba din contră, prin resignațiunea domniei-vóstre naivă, dér în fondŭ vicleană, vătămațĭ voința generală a statului maghiarŭ, ce se esprimă în legĭ, și pe lângă acésta — sĕ mărturisimŭ sincerŭ — încuragiațĭ pe conaționalii d-vóstre la nerespectarea instituțiunilorŭ legale și la oposițiune neîndreptățită. Și cumcă acestŭ soiu de lucrare nu se póte îngădui, acésta doră și d-lŭ Mureșianu o recunósce, mai alesŭ décă se va cugeta și la aceea, că o astfelŭ de purtare nu póte nicĭ câtŭ negru sub unghiă sĕ ne întărescă pe noi în presupunerea, că Mureșianu și ómenii de-unŭ gândŭ cu elŭ sunt nisce factorĭ acomodațĭ, pentru ca noi cu conlucrarea lorŭ sĕ ne luămŭ ca țintă stabilirea bunei înțelegerĭ reciproce.“

„Apoi ar fi bine décă d-lŭ Mureșianu s'ar gândi și la aceea, că în lupta ce-o continuă dênșii în contra statului maghiarŭ și a instituțiunilorŭ lui, numai ei potŭ sĕ fiă partea care va perde, pentru că este unŭ adevĕrŭ vechiu că „*trebue sĕ se frângă, ce nu vrea sĕ se încovóie.*“

Politica esternă a României.

In ședința dela 10 (22) Martie a camerei române, d-lŭ deputatŭ *Blaremberg* a interpelatŭ guvernulŭ asupra politicei lui esterne. Interpelantulŭ critică încheiarea unui tractatŭ de alianță a României cu Germania și cu Austro-Ungaria.

La acéstă interpelare, d-lŭ I. *Brătianu*, primulŭ ministru, a rĕspunsŭ între altele:

...Domnilorŭ, décă cuvêntarea d-lui Blaremberg s'ar fi mărginitŭ numai la efectele de optică ale imaginațiunei d-sale, m'așŭ fi mărginitŭ și eu a respunde numai prin acele puține cuvinte, prin carĭ am rĕspunsŭ în totdéuna în privința politicei nóstre externe, și aș fi repețitŭ și de astădată, că programa politicei nóstre este sĕ nu provocămŭ pe nimenĭ, sĕ nu jignimŭ interesele nicĭ unui statŭ, dér sĕ le apĕrămŭ pe ale nóstre când suntŭ atacate. (Aplause).

Astăḑĭ, domnilorŭ, este unŭ faptŭ constatatŭ de Europa întrégă, că noi suntem în Europa unŭ elementŭ de ordine și de civilisațiune, că suntemŭ unŭ statŭ, care ocupă unŭ locŭ importantŭ în echilibrulŭ Orientului, că suntemŭ unŭ statŭ care, prin desvoltarea sa pacifică, póte servi de modelŭ celorlalte popóre din jurulŭ sĕu. Étă care a fostŭ și care este ambițiunea nóstră, politica nóstră.

In aceste puține cuvinte se resumă totŭ ceea-ce am a spune d-lui Blaremberg, și orĭ cui altuia, în privința politicei nóstre esteriore. Dér décă nu terminŭ aci și 'mĭ permitŭ a mai ocupa câte-va minute tribuna, este pentru ca sĕ relevezŭ óre-carĭ alte cestiunĭ, pe carĭ le-a mai adusŭ d-sa în discuțiune și despre carĭ nu înțelegŭ cum au pututŭ sĕ intre în cadrulŭ acestei interpelărĭ.

D. Blaremberg a desvoltatŭ pré largŭ programa politicei d-sale, politică de viitorŭ, negreșitŭ, pentru a cărei punere în aplicațiune d-sa aceptă desfășurarea evenimentelorŭ în Europa în sensulŭ și în direcțiunea ce d-sale 'i place a le-o fixa de pe acum. Și pentru ca sĕ facă sĕ reiasă mai bine avantagele politicei d-sale, a căutatŭ sĕ critice și sĕ lovéscă politica nóstră, numindu-o politică de aventurĭ. Spre a ne proba acésta, d-sa mĭ-a cetitŭ în *Cartea galbenă* a Franciei unŭ resumatŭ din acea seriă de acusărĭ, ce ne făcea pe timpulŭ acela d. Blaremberg și amicii d-sale în gazeta d-lorŭ *Țara*, care ne acusa că noi suntemŭ instrumente rusescĭ, că organisămŭ bande bulgare și că acele bande facŭ esercițiĭ militare până chiar pe piața teatrului în Bucurescĭ. D-vóstră cu toții scițĭ, décă asemenea acusărĭ erau întemeiate și de aceea mĕ dispensezŭ de a le mai califica. Ele însĕ produceau efectulŭ lorŭ în streinĕtate, și cu părere de rĕu constatŭ, că mai totŭ aceeașĭ sistemă, dér pe unŭ altŭ têrĕmŭ, se urméză și astăḑĭ; fiind-că nu pentru România, ci pentru străinătate a vorbitŭ d. Blaremberg când a spusŭ cele ce l'ațĭ auḑitŭ spunêndŭ adinéorĭ în desvoltarea interpelărei d-sale. (Aplause).

Vorbițĭ de *Cartea galbenă* a Franciei? Dér este lucru ușorŭ de înțelesŭ că, atuncĭ când era o concurență între Francia și Prusia de a câștiga pe Austria, și mai cu sémă pe Ungaria, este ușorŭ de înțelesŭ, că orĭ-cine venea sĕ ne denunțe pe noi ca instrumente ale Rusiei ne punea rĕu, nu numai cu guvernulŭ austro-ungarŭ, dér și cu guvernele acelorŭ țĕrĭ, carĭ căutau sĕ-șĭ atragă amicia Austriei.

'Mĭ aducŭ aminte, că a venitŭ pe timpulŭ acela la mine d. Boyar, care ținea loculŭ representantelui Franciei în România, și mĭ-a spusŭ că d. de Moustier, ministrulŭ de esterne alŭ Franției, dorea sĕ scie carĭ suntŭ vederile guvernului românŭ, care este programa sa. Eu i-am rĕspunsŭ, că nu mĕ așteptamŭ ca unŭ Francesŭ sĕ ne facă o cestiune ca acésta, find-că noi mai toțĭ ne petrecusemŭ tinerețele în Francia, unde n'am făcutŭ decâtŭ în totdéuna sĕ spunemŭ carĭ suntŭ ideile nóstre în privința politicei românescĭ. Mi s'a spusŭ însĕ că d. de Moustier este informatŭ, că noi avemŭ aplecărĭ către Rusia. Atuncĭ am ḑisŭ: Rusia, dela tratatulŭ de pace încheiatŭ la Parisŭ, se póră fórte bine cu noi și nu ne face nicĭ o greutate, nu ne caută pricină în nimicŭ. Bine este, din partea nóstră, ca noi sĕ o provocămŭ? Décă Napoleonŭ III face curte Impĕratului Rusiei, décă acești amêndoi impĕrațĭ suntŭ în bune relațiunĭ, putemŭ noi sĕ luămŭ o atitudine rĕuvoitóre în contra Rusiei? Suntemŭ încredințațĭ, că impĕratulŭ Napoleonŭ însușĭ ne-ar ḑice că facemŭ atuncĭ o nebuniă. Ce stricŭ eu

decă principele Gorciacoff se arată binevoitorŭ pentru noi.

S'a doveditŭ în urmă, și Franciei și tuturorŭ, că noi nu suntemŭ instrumente orbe ale intereselorŭ românescĭ. (Aplause).

Onor. d. Blaremberg reeditéză astădĭ acea acusare de politică aventuruósă, pe care totŭ d-sa nĭ-o arunca acum 20 de anĭ sub pretextulŭ formărei bandelorŭ bulgare, pretextŭ a cărei netemeinicia s'a doveditŭ în destulŭ în acestŭ intervalŭ. D. Blaremberg dice, că noi voiamŭ sĕ resculămŭ Bulgaria în scopulŭ pe care 'lŭ avemŭ și astădĭ de a forma imperiulŭ Romano-Bulgarŭ. Ei bine, domnule Blaremberg, d-ta poțĭ sĕ facĭ declarațiunile cele mai patetice, declarațiunĭ cărora sĕ le dai cu atâtŭ mai multă sonoritate, cu câtŭ scii că prin ele n'ai spusŭ nimicŭ, n'ai probatŭ nimicŭ, nu le-ai datŭ ca basă ceva mai concretŭ decâtŭ nisce simple frasse; pe când declarațiunile nóstre se radémă tóte pe fapte vĕdite, vorbescŭ de sine și mai bine decâtŭ orĭ ce am dice noi. Eu desfidŭ pe orĭ-cine sĕ arate unŭ singurŭ faptŭ, din care sĕ se pótă deduce, că noi amŭ căutatŭ vre-o dată sĕ înființămŭ imperiulŭ Romano-Bulgarŭ.

In timpulŭ resbelului din urmă, póte că mai multŭ decâtŭ odată, a venitŭ ocasiunea, ca Rusia sĕ facă sĕ lucéscă acéstă ideiă înaintea ochilorŭ noștri. Dér întrebațĭ, cum am primitŭ noi acestŭ miragiu. Amŭ disŭ totdéuna: noi nu avem nicĭ unŭ interesŭ peste Dunăre. Ni s'au oferitŭ cetățile de pe malulŭ dreptŭ alŭ Dunărei, pe carĭ ne îndemnau sĕ le luăm celŭ puținŭ ca sĕ asigurămŭ ambele căpătâiă de podurĭ, și noi amŭ rĕspunsŭ: nu avemŭ ce sĕ facemŭ nicĭ cu cetățile, nicĭ cu căpĕtâiele de podurĭ, nu avemŭ sĕ trecemŭ Dunărea pentru a intra în Bulgaria, că nu avemŭ ce căuta acolo; amŭ adaugatŭ: noi de abia avemŭ putere sĕ ne desvoltămŭ în țéra nóstră, pe séma nóstră, în ceea ce ne este nouĕ de neapĕrată nevoiă și nu ne trebue sĕ risipim mijlócele nóstre materiale, intelectuale și morale pentru ca sĕ facemŭ desvoltarea altorŭ popóre, carĭ n'au ajunsŭ încă la gradulŭ nostru de cultură. De aceea am refusatŭ orĭ ce propunere de felulŭ acesta.

Nĭ-ațĭ făcutŭ o acusare și în privința tractatului ce am încheiatŭ cu Rusia, cu ocasiunea celui din urmă resbelŭ, și sunt nevoitŭ sĕ facŭ chiar o indiscrețiune...

Când eram la Livadia și mi s'a spusŭ că armatele rusescĭ au sĕ trécă prin România, eu am disŭ: „Negreșitŭ, după ce vomŭ face unŭ tratatŭ". Atuncĭ principele Gorceakoff, care era însoțitŭ de generalulŭ Ignatieff, care trăiesce, s'a uitatŭ la mine și mĭ-a disŭ: „Tractatŭ! dér cine sunteți d-vóstră?". — Eu i-am rĕspunsŭ, că în adevĕrŭ suntemŭ o națiune mică, dér că nu vomŭ pute face altfelŭ decâtŭ a ne opune acestei trecerĭ, în casulŭ când nu vomŭ fi regulatŭ cestiunea prin unŭ tractatŭ. — „Decă vĕ opunețĭ, 'mĭ-a disŭ principele Gorceakoff, atuncĭ vĕ sfărâmămŭ". — „Negreșitŭ, am rĕspunsŭ eu, sunteți o putere mare, putețĭ sĕ ne sfărîmațĭ, dér ne vețĭ stima; însĕ nu ne vețĭ sfărîma, căcĭ vĕ ducețĭ ca putere creștină sĕ desrobițĭ nisce creștinĭ, și nu credŭ că vețĭ face acésta sfărîmândŭ pe alțĭ creștinĭ, călcândŭ peste trupurile lorŭ". Comitele Ignatieff, intervenindŭ în acéstă convorbire 'mĭ-a disŭ: Nu, d-le Brătiene, principele Gorceakoff s'a cam animatŭ; e lucru firescŭ și certŭ că vomŭ face unŭ tractatŭ".

Tractatulŭ, după cum scițĭ, s'a și făcutŭ, și, fiindcă d. Blaremberg a vorbitŭ de tradițiunile cele vechĭ, l'așŭ ruga sĕ-mĭ spună decă crede d-sa că, de-amŭ fi avutŭ atuncĭ pe tronŭ unŭ Domnŭ Românŭ, care sĕ fi urmatŭ după vechile tradițiunĭ românescĭ, Rusia ar fi încheiatŭ cu noi tractatŭ prin care sĕ se oblige a respecta tóte drepturile, tóte libertățile nóstre, și chiar Constituțiunea, în puterea căreia ațĭ usatŭ de cea mai mare libertate a pressei, așa încâtŭ diarele d-vóstrĕ atacau în tóte dilele pe Impĕratulŭ și armata lui? Credețĭ d-vóstrĕ că unŭ Domnitorŭ, care ar fi urmatŭ tradițiunile de până atuncĭ, ar fi putntŭ obține unŭ asemenea tractatŭ? (Aplause prelungite)...

Ațĭ disŭ, că dela 1866 căutămŭ sĕ germanisămŭ țéra, și nu ațĭ găsitŭ altŭ faptŭ sĕ citațĭ ca dovadă decâtŭ aducerea d-lu Krenski, pe unŭ timpŭ fórte scurtŭ, ca instructorŭ alŭ armatei, dér uitațĭ că în acestŭ timpŭ amŭ avutŭ mai mulțĭ instructorĭ francesĭ pentru armată.

Ne imputațĭ că amŭ datŭ armatei nóstre regulamente luate din Germania și nu voițĭ a ține sémă că, nu numai regulamentele, dér chiar și legile militare ale Germaniei s'au impusŭ dela sine Europei întregĭ, prin simplulŭ faptŭ că suntŭ cele mai bune legĭ și regulamente și cele mai potrivite cu progresele artei militare de astădĭ. (Aplause).

Ațĭ vorbitŭ de Stroussberg și de Bleichröder, carŭ nu a fostŭ decâtŭ urmașulŭ lui Stroussberg. Dér d-vostrĕ, carĭ până atuncĭ ațĭ fostŭ necontenitŭ la putere, carĭ erațĭ stăpânĭ absolutĭ în țéră, de ce n'ațĭ pututŭ sĕ facețĭ drumurĭ de ferŭ cu Italienĭ, cu Francezĭ, cu Englezĭ? De ce nu ațĭ pututŭ da o singură concesiune, care sĕ se fi realisatŭ, și de ce nicĭ una din concesiunile date de d-vóstrĕ nu a reușitŭ? In adevĕrŭ, cu concesiunea Stroussberg s'a întêmplatŭ o nenorocire, s'a întêmplatŭ, că concesionarulŭ a datŭ falimentŭ, dér până în fine, lucrulŭ totŭ s'a putntŭ îndrepta și țéra are drumurĭ de ferŭ, carĭ circulă de atâția anĭ și carĭ astădĭ suntŭ pe deplinŭ proprietatea nóstră; pe când cu concesiunile ce votaserățĭ d-vóstrĕ, póte că nu le-ar fi avutŭ nicĭ astădĭ.

Dicețĭ că amŭ voitŭ sĕ germanisămŭ armata română? Dér sĕ vedemŭ în ce școle 'șĭ-au făcutŭ studiele oficerii pe carĭ i-amŭ trămisŭ noi în străinătate și în ce școle au mersŭ aceia pe carĭ i-ațĭ trămisŭ d-vóstrĕ.

Noi, de când suntemŭ la putere, i-amŭ trămisŭ în Francia, în Englitera, în Belgia, în Italia. Și chiar pe copii noștri unde i-amŭ trămisŭ? (Aplause). Ciudatŭ lucru! Sĕ voiescŭ eu a germanisa tótă țéra, și numai pe familia mea sĕ voiescŭ a o francisa! (Aplause).

Francia cunósce fórte bine statornicia nóstră în recunoscința ce 'i-amŭ purtatŭ în totdéuna, și nu insinuările d-vóstră mĕ vorŭ face pe mine sĕ trecŭ de unŭ ingratŭ în ochii Francesilorŭ. Francesii îșĭ aducŭ aminte că, atuncĭ când Francia era învinsă, când Napoleon căduse, eu am disŭ că, precum odată se dicea despre o putere óre-care, că va speria lumea prin ingratitudinea ei, totŭ astfelŭ se va dice despre Românĭ, că noi vomŭ speria lumea prin gratitudinea nóstră către Francia pentru binele ce ea ne-a făcutŭ. Și acestŭ sentimentŭ, departe de a ne pune rĕu în ochii Germaniei, din contră, ne-a datŭ o valóre mai mare și ne-a înălțatŭ, fiind-că recunoscința onoréză și pe o națiune și pe unŭ individŭ. (Aplause). Germania a vĕdutŭ în noi unŭ poporŭ care scie să pórte în inima sa, în orĭ-ce împrejurărĭ, sentimentulŭ recunoscinței pentru binele ce i-se face și de aceea, nu numai că nu a căutatŭ sĕ ne germaniseze, dér încă ne-a încurajatŭ și ne-a datŭ binevoitorulŭ sprijinŭ ca sĕ ne putemŭ desvolta în tótă libertatea și în modulŭ cum credemŭ și cum dorimŭ noi. (Aplause prelungite).

Dicea onor. d. Blarembergŭ, că sistema nóstră de germanisare, pe care amŭ căutatŭ sĕ o impunemŭ țĕrei, a făcutŭ ca națiunea sĕ se răcéscă cu totulŭ de Germania și chiar de Prusia, către care mai înainte nu avea decâtŭ simpatiĭ. Dér eu l'așŭ ruga pe d-sa sĕ-mĭ spună, cine la 1866, când a venitŭ principele Carolŭ în țéră, a ridicatŭ populațiunea din Bucurescĭ, ca sĕ o ducă sĕ dărâme templulŭ israelitŭ? Cine pe atuncĭ făcea propaganda cea mai înfocată contra principelui Carolŭ și striga că avemŭ sĕ fimŭ nemțițĭ? Cine altŭ de câtŭ amicii d-vóstră...... (aplause prelungite)....

(Va urma).

Scene regretabile în Bucurescĭ.

Telegrama din Bucurescĭ, ce ni s'a trimisŭ erĭ, nĭ-a comunicatŭ că Lunĭ și Marțĭ s'au petrecutŭ în Bucurescĭ scene fórte regretabile. Étă cum istorisescŭ foile din capitala României cele petrecute:

Duminecă a ținutŭ oposiția o întrunire, în care s'a decisŭ, ca o deputațiune sĕ mérgă la regele și sĕ céră înlăturarea guvernului Brătianu. Totodată s'a anunțatŭ pentru Lunĭ o altă întrunire, în care sĕ se comunice resultatulŭ audienței la regele.

Lunĭ se ținŭ întrunirea. D-lŭ Vernescu, unulŭ dintre conducĕtorii oposițiunei, raportă, că încă n'a avutŭ audiența și decĭ neavĕndŭ ce spune adunarea se se disólve. Mai vorbi și d-lŭ Fleva, unŭ altŭ deputatŭ de frunte oposantŭ, și adunarea se disolvă, dându-i-se sfatulŭ sĕ nu mérgă sĕ turbure banchetulŭ ce tocmai atuncĭ se ținea în sala teatrului naționalŭ, datŭ fiindŭ d-lui I. Brătianu de către comercianții din Bucurescĭ.

Eșindŭ publiculŭ afară din sala întrunirei, câțiva ómenĭ începură a striga sĕ mérgă la palatŭ. D-nii Vernescu și Fleva suntŭ trașĭ în cupeu de câțĭva inșĭ, carĭ deshămară caii. Dér orĭ pe unde au vrutŭ sĕ trécă, manifestanții au fostŭ întêmpinațĭ de gendarmĭ și alte trupe, ér deputații oposanțĭ s'au dusŭ la cameră.

Intr'aceea manifestanții s'au străcuratŭ unulŭ câte unulŭ pe căi laterale la palatŭ. Garda palatului a fostŭ îndoită. Audindŭ despre acésta, d-lŭ Vernescu cu alțĭ deputațĭ din oposiția se'ntórce dela cameră la palatŭ și cere sĕ fiă primitŭ de regele. Regele însĕ nu l'a primitŭ în acelŭ momentŭ, ci se dice că i-a rĕspunsŭ următórele: „Liniștițĭ întâiu strada și apoi vorbițĭ cu mine!". Sosindŭ gendarmii călărĭ, curățiră curtea palatului.

Séra manifestanții se liniștiră. Banchetulŭ dela teatru a trebuitŭ sĕ fiă păditŭ de unŭ cordonŭ de gendarmĭ, altfelŭ a decursŭ în liniște.

A doua di, Marțĭ, pe la ora 1 d. a. oposiția porni dela clubulŭ ei spre cameră. Aci fură întêmpinațĭ manifestanții de oștire. Se începŭ încăerarea. Soldații traseră focurĭ órbe, ér unii dintre manifestanțĭ impușcară cu revolverele, alții o luară la fugă. Cei rĕmașĭ încercară sĕ pĕtrundă în cameră. Gendarmii pedestri îi opriră, ér cei călărĭ veneau în fuga mare și sosindŭ ocupară curtea Metropoliei. Sosiră și trupe de liniă. Unŭ glonțŭ trimisŭ dintre manifestanțĭ lovi în capŭ pe unŭ ușierŭ dela cameră, care și muri. Suntŭ rănițĭ și deoparte și de alta.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(5)

IONŬ ISTEȚULŬ.

Legendă de V. A. Urechiă.

Cine nu scie ce simțirĭ deșteptă în sufletŭ vederea, după o lungă lipsire, clopotniței loculuĭ unde te-ai născutŭ! Când audĭ de departe sunetulŭ clopotelorŭ, sunetŭ cu care urechea ta a fostŭ deprinsă în copilăriă, țĭ se pare că audĭ cea mai dumnedeéscă musică!

Dér nu încape vorbă de inimă albastră, într'o biată snóvă ca acésta...

Biată omenire!... Bucuria lui Ionŭ se schimbă în temerĭ și în bănuelĭ, numai ce dări de departe clopotnița satului sĕu.

— Cine-mĭ spune, îșĭ dicea elŭ, cu ochii țintă la clopotniță. Cine-mĭ spune de mai trăesce Acsinia? Apoi, de trăesce, óre remas'a ea femeă cum se cade?

Și mai amară muncă dădea inimei sale întrebarea adoua ce-șĭ făcea.

Până ce trecŭ de Rîmniculŭ-Vâlcei, unde mai nu se opri Ionŭ, zorindu-lŭ dorulŭ satului sĕu, sosi și séra. Până ajunse la jităria satului, acum era nóptea bine și luna se ridica măréță și bălae pe cerŭ.

Chiar la doi pașĭ dela jităriă era casa lui Ionŭ, séu mai dreptŭ grăindŭ, casa palamarului bisericei. O livede désă era în jurulŭ casei. In acéstă livede Ionŭ îșĭ puse în gândŭ sĕ se aciuéscă, sĕ vadă ce și cum mergŭ lucrurile pe la elŭ acasă, înainte de-a da cu ochii de Acsinia.

Așa făcŭ. Deabia era într'unŭ alunișŭ desŭ, de câteva minute, cândŭ étă se deschide ușa casei și unŭ popă (care la lumina lunei 'i se părŭ lui Ionŭ frumosŭ și tĕnĕrŭ), eșindŭ din casă dise, din pragulŭ ușei, cu dragoste nevestei lui Ionŭ; „mĕ întorcŭ îndată, drăguță!"

— Drăguță!... Unŭ popă tĕnĕrŭ dice nevestei lui Ionŭ: „Drăguță!" Ionŭ puse mâna pe cuțitulŭ din cingĕtóre și cum scăpără fulgerulŭ îi scăpără prin minte sĕ se svirle asupra popei sĕ-lŭ străpungă cu cuțitulŭ și apoi asupra muerei sale necredincióse....

Dér Ionŭ îșĭ aminti de sfatulŭ căpitanului: „La vreme de zorŭ nu pune mâna pe toporŭ, nicĭ pe cuțitŭ, când eștĭ amărîtŭ." Ionŭ déră opri mișcarea sa și se hotărî sĕ nu facă așa ceva, sĕ nu se resbune decâtŭ adoua di fără de zorŭ.

Eșĭ decĭ din tufișŭ, după ce se depărtă popa și încă din bătătura casei, lângă prispă strigă, stăpânindu-șĭ mânia: Nevastă! Acsinio!

Acsinia cunoscŭ glasulŭ, eșĭ răpede și îmbrățișă cu multă dragoste și bucuriă și cu dulcĭ mângâerĭ pe Ionŭ Istețulŭ.

— Ce-i muerea! gândea Ionŭ. Ia, o pisică vicléna! Dér și elŭ, mai din dragoste, mai cu prefacere, îmbrățișă pe Acsinia.

— Frumosŭ! dice femeea; frumosŭ! Șepte anĭ departe de mine și nu mĭ-ai scrisŭ măcarŭ: „negri ți-sŭ ochii!... Nu mai sciam de eștĭ mortŭ orĭ viu!

— Da tu mĭ-ai scrisŭ?

— Ce mincinosŭ!... Tata țĭ-a trimesŭ peste 20 de revașe și n'ai respunsŭ la nicĭ unulŭ.

— Pentru-că nu le-am primitŭ.

— Ce dicĭ? Apoi tata punea pe rĕvașe numele tĕu: „Ionŭ Dudău."

— Apoi toțĭ mĕ sciu în óste cu numele Ionŭ Istețulŭ... Și unde trimeteațĭ voi rĕvașulŭ vostru?

— Scriamŭ noi pe revașŭ: „sĕ se trimită unde o fi soldatulŭ Ionŭ Dudău, la regimentulŭ lui... Da ți-o fi fóme, Ionică... Cinat-ai tu astă séră?

— Ba deu nu...

— Cum o veni tata o sĕ cinămŭ... Că uite, clocotește mălaiulŭ prospĕtŭ și galbenŭ ca aurulŭ în ciaunŭ...

Și așa grăindŭ, Acsinia cu mânecile cămășei suflecate până în betele altițelorŭ, întinse peschirŭ curatŭ pe masuța cea rotundă și aședă trei tacâmurĭ, lingurĭ de tisă ca la di de serbătóre, cane de sticlă înflorite dela moșĭ.

Numai ce se deschise ușa și intră ér popa... cu pricina... Câtŭ vĕdŭ potcapulŭ ițăindu-se pe ușă, Ionŭ și puse mâna pe cuțitŭ... Norocŭ că popa intra cu fața spre Ionŭ.

— Vai! ce era sĕ facŭ, strigă Ionŭ, lăsândŭ sĕ-i cadă cuțitulŭ din mână... E socrulŭ meu!...

Dascălulŭ de acum șepte anĭ, era acum călugărŭ și popă.

Vedĭ ce bine-i prinse lui nea Ionŭ Dudău sfatulŭ celŭ de-a treilea alŭ căpitanului Glonțŭ? Decă elŭ, din alunișŭ, dădea dorŭ la cuțitŭ, așa-i că Ionŭ Dudău se făcea ucigașŭ de socru?... Temnița îi șcia de óse!...

Mirarea popei Onofrei fŭ mare vĕdĕndŭ cuțitulŭ cădutŭ din mânile lui Ionŭ, dér bietulŭ liberatŭ mărturisi totŭ gândulŭ lui celŭ rĕu.

— Mĕi Ione, ce? te credeai tu cu panc hițele élea dela Bucureșcĭ?

Și părintele îmbrățișă pe Ionŭ și-lŭ binecuvêntă.

Ér Ionŭ nu mai isprăvea de lăudatŭ

Regretabilele scene se terminară aci. Procurorulŭ generalŭ anchetéză.

SCIRILE DILEI.

Agio vamalŭ s'a fixatŭ pe luna Aprilie cu 26%.

***

Locotenentului Maximilianŭ *Loşanŭ*, care a servitŭ pănă dĕunădile la divisionulŭ de baterii în Brașovŭ, i s'a încuviințatŭ sĕ depună gradulŭ de oficerŭ.

***

Dintre obiectele industriale, lucrate și trimise de d-nii învĕțătorĭ de aicĭ G. Moianŭ și Cand. Mușlea la esposiția cooperativă din Craiova, s'au înapoiatŭ unele, carĭ nu s'au vêndutŭ acolo. Vameșii părintescului guvernŭ unguréscŭ le-au supusŭ aceste obiecte la vămuire după tacsele cele mai urcate ale tarifului vamalŭ [50—60 fl. la 100 kgr.] așa încâtŭ e ușorŭ de esplicatŭ, că numiții esposanțĭ au avutŭ sĕ întêmpine, pe lângă greutățile împreunate cu espunerea obiectelorŭ, și șicane. Unŭ căruciorŭ împletitŭ din nuele, coloratŭ, lăcuitŭ și în parte auritŭ și bronzatŭ este pusŭ la sorțire cu nume à 50 cr. Căruciorulŭ este espusŭ în casina română. Atragemŭ atențiunea celorŭ ce se intereséză de înaintarea industriei nóstre naționale, care trebue sprijinită cu orĭ-ce prețŭ, că acéstă sorțire are de scopŭ a'șĭ rentórce esponenții câtŭ de puținŭ din cheltuelile ce le-au avutŭ.

***

Câteva persóne întreprindĕtóre din Mercurea au intențiunea sĕ foloséscă isvorulŭ de apă sărată, ce se află lângă șoséua Sebeșului, cam 6 chilometri departe de Mercurea, spre a face băi. Primii pașĭ în acéstă privință s'au și făcutŭ.

***

In *Bucurescĭ* a apărutŭ unŭ nou diarŭ cotidianŭ „Democrația“ avêndŭ ca programŭ: „lupta în contra „dușmanilorŭ de statŭ,“ carĭ nu se dau îndĕrĕtŭ dela nicĭ unŭ mijlocŭ imoralŭ de rĕsturnare, carĭ au pângăritŭ publicitatea prin diatribe și insulte personale, carĭ insultă altarulŭ sfântŭ alŭ familiei, asmuță pe cetățenĭ la disordine“ etc. In *Brăila* de asemenea apare unŭ diarŭ bisĕptĕmânalŭ „România viitóre“ avêndŭ, în programulŭ sĕu de luptă, care e: „luminarea masselorŭ,“ și unŭ punctŭ privitorŭ la Românii din alte state, carĭ sĕ'șĭ capete drepturile lorŭ de autonomiă în afacerile ce'i privescŭ.“

***

Din Sĕlagiu ni-se scrie, că la 20 Februarie a. c. sa sĕvêrșitŭ în biserica română din Ortelecŭ cununia d-rei Victoria Popŭ. fiica meritatului și vrednicului protopopŭ din Ortelecŭ d-lŭ Teodorŭ Popŭ, cu d-lŭ teologŭ absolutŭ de Gherla Titu Trifŭ, unŭ tînĕrŭ harnicŭ și de bune speranțe pentru biserica și poporulŭ românescŭ. Cununia s'a sĕvêrșitŭ prin d-lŭ vicarŭ alŭ Silvaniei, Alimpiu Barbolovicĭ, ér ca nașĭ au fostŭ d-na și d-lŭ Georgiu Popŭ de Băsescĭ. La acéstă sĕrbătóre familiară a d-lui protopopŭ T. Popŭ a luatŭ parte unŭ numĕrŭ fórte frumosŭ dintre inteligenții românĭ ai Selagiului, ér d-lŭ Georgiu Popŭ, accentuândŭ celorŭ presențĭ necesitatea de a se ține de datinele strămoseșcĭ, profita de ocasiunea acestei festivitățĭ pentru a sĕvîrși unŭ faptŭ, pe câtŭ de rarŭ. pe atâtŭ de esemplarŭ și laudabilŭ. Anume, la inițiativa d-sale, se juca la miedulŭ nopții „Joculŭ miresei,“ adunându-se în folosulŭ fondului „Reuniunei femeilorŭ române din Sĕlagiu“ frumósa sumă de 28 fl. 60 cr. și doi galbenĭ. Unŭ óspe, care a luatŭ parte la acéstă frumósă sĕrbătóre familiară, ne comunică, că Românii sĕlăgenĭ au avutŭ cu acéstă ocasiune una din cele mai vesele petrecerĭ și fiă-care participantŭ a dusŭ dela acea onorabilă casă suvenirurĭ prea plăcute.

Corespondența „Gazetei Transilvaniei.“

Satulungŭ, 15 Martie v. 1888.

Domnule Redactorŭ! In nr. 41 alŭ „Gazetei Trans.“ a apărutŭ unŭ articulŭ, despre petrecerea din Săcele, subscrisŭ de „mai mulțĭ participanțĭ.“

In acelŭ articolŭ ca de încheiere se dice: „că ómenii hotelului arŭ avé o purtare dură și respingĕtóre“ și prin acésta atrage atențiunea organelorŭ competente adecă a epitropiilorŭ bisericilorŭ rom. gr. or. din Satulungŭ, ca proprietarele acelui hotelŭ. Nu scimŭ încâtŭ au sĕu încâtŭ nu au dreptŭ acei „mai mulțĭ participanțĭ.“ Atâtŭ însĕ scimŭ că de când se află ca hotelierŭ d-lŭ Thal, în casele bisericelorŭ nóstre, nu avemŭ și nu putemŭ dice nimicŭ în contra dênsului. Incă nu amŭ avutŭ nicĭ odată unŭ hotelierŭ, care sĕ se intereseze de casele nóstre așa precum se intereséză celŭ actualŭ. Dênsulŭ mai multŭ a stăruitŭ pentru restaurarea și întocmirea caselorŭ de a fi corĕspundĕtóre unui hotelŭ. Er reparaturĭ mai micĭ le-a făcutŭ cu cheltuiala propriă, fără de a mai alerga pe la epitropiile bisericilorŭ pentru orĭ și ce lucru de nimicŭ.

Cumcă ar fi unŭ omŭ neprevenitorŭ față de óspeții sĕi, acésta nu o putemŭ admite. Pentru că decând se află dênsulŭ ca hotelierŭ, a atrasŭ acolo tótă inteligința din Sĕcele, atâtŭ română câtŭ și maghiară, ceea se înainte de acésta nicĭ că se pomenea.

In fine trebue sĕ mărturisimŭ că epitropiile bisericelorŭ a simțitŭ o mare plăcere și au felicitatŭ pe d-lŭ arendator G. B. Popŭ, când au aflatŭ că în casele bisericelorŭ nóstre se va instala ca hotelierŭ d-lŭ Thal; pentru că pe când se afla dênsulŭ în hotelulŭ din Cernatŭ, nu numai inteligința streină, dar nicĭ chiar cea română nu mergea în casele bisericelorŭ, de óre-ce nu le convenea hotelierulŭ.

Dér totușĭ se póte că va fi fostŭ cineva nemulțumitŭ cu ocasia petrecerei din cestiune, se întêmplă așa ceva când suntŭ mulțĭ. Unii cerŭ sĕ le aducă mâncare, alții cer farfurii pentru mâncarea ce șĭ-au adus'o în traistă și ér alții cerŭ bĕutură și mai întemplându-se ca unii sĕ nu recunóscă câtŭ li s'a adusŭ, e posibilŭ ca hotelierulŭ în graba și măhnirea lui sĕ întârdie uneorĭ cu împlinirea grabnică a cererei ospeților̆ŭ și așa sĕ se nască nemulțămirĭ.

In interesulŭ adevĕrului am socotit, d-le Redactorŭ, că e o datoriă pentru noi a restabili adevĕrulŭ cu privire la cele cuprinse în articululŭ din N-rulŭ mai susŭ amintitŭ și încheindŭ te asigurămŭ despre înalta considerațiune și stimă, ce-țĭ păstrămŭ, ér cei „mai mulțĭ participanțĭ“ potŭ fi convinșĭ, că nu neprevenirea ómenilorŭ hotelului, de carĭ n'avem nicĭ o causă a ne plânge, ci unele neajunsurĭ suferite de aceștia sunt causa astorfelŭ de nemulțămirĭ.

Epitropiile bisericescĭ.

Intêmplărĭ diferite

Focŭ. In comuna *Derjŭ*, din Comitatulŭ Oderheiului, a isbucnitŭ dilele acestea focŭ în șura proprietarului de acolo Nagy Ferencz. Se dice că foculŭ ar fi fostŭ pusŭ de o mână rea. Pagubele suntŭ fórte marĭ. Au arsŭ clădirile economice și coperișele caselorŭ a 17 proprietarĭ. De asemenea au cădutŭ jertfă flacărilorŭ 2 cai, 10 boi, 6 vacĭ, 5 viței, 18 porcĭ și 49 oi. Paguba se socotesce în 15,000 fl., dintre carĭ asigurată a fostŭ numai o șură în prețŭ de 510 fl. Ba chiar și viéță de omŭ a cădutŭ jertfă flacărilorŭ. Bĕtrâna vĕduvă Juliana Brog n. Gabos, de 65 anĭ, când îșĭ vĕdu grajdulŭ cuprinsŭ de flacărĭ, întră înăuntru cu scopulŭ ca sĕ deslege o vacă, ce o avea, și s'o scótă afară. Nefericita bĕtrână însĕ nu apucă sĕ iasă afară, căcĭ flacările consumară cu repediune estraordinară coperișulŭ grajdului și cărbunii aprinșĭ o îmormêntară imediatŭ. In comuna *Ciocmanŭ,* din comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, aprópe de Ciachi-Gârbĕu, au arsŭ 28 de case împreună cu tóte clădirile economice ținĕtóre de ele. Foculŭ se dice că a provenitŭ din nebăgare de semă. Amĕnunte încă nu avemŭ. — In *Orăștiă* a arsŭ ferĕstrĕulŭ dela câmpŭ, ce era proprietatea Fraților̆ŭ Toth. Paguba se socotesce aprópe la 40,000 fl.— In nóptea de 17 spre 18 Martie a arsŭ de totŭ móra de măcinatŭ a comunei Saisŭ.

Furtŭ. Lui George Stoica din Orlatŭ i s'au furatŭ din curte douĕ róte de carŭ în prețŭ de 10 fl. — Cârciumarului Ionŭ Munteanŭ din Tălmaciu i s'au furatŭ 10 chilograme de slănină și 5 chilograme de carne. Gendarmii dela Turnu-roșu au pusŭ mâna pe hoțŭ.

Cadavru găsitŭ. In pădurea Mănășturului a fostŭ găsitŭ la 24 Martie cadavrulŭ unui bietŭ dileru. — La 9 Martie a fostŭ găsitŭ aprópe de têrgulŭ de vite din Mercurea cadavrulŭ unui cerșetorŭ din Aiudulŭ micŭ sub țĕrmulŭ părîului Dobêrcei

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Bucurescĭ, 29 Martie. In ședința de erĭ a camerei, ministrulŭ de interne a declaratŭ în rĕspunsulŭ sĕu la interpelațiunea ce i s'a adresatŭ, că guvernulŭ este firmŭ decisŭ ca neîntârdiatŭ în înțelegere cu parlamentulŭ sĕ ia mĕsurĭ, care sĕ garanteze instituțiunile țĕrii, liniștea și ordinea publică, siguranța parlamentului și respectulŭ cătră tronŭ.

ULTIME SCIRĬ.

O telegramă din Paris comunică, că în fața celorŭ 45,000 de voturĭ cu care generalulŭ Boulanger a fostŭ alesŭ deputatŭ în departamentulŭ Aisne, acesta a trebuitŭ sĕ fiă pensionatŭ. Intrebarea ce 'șĭ-o punŭ cei mai mulțĭ republicanĭ este, că óre prin mĕsurile acestea aspre nu va cresce popularitatea lui Boulanger?

Demonstrațiunile pentru elŭ se înmulțescŭ. Diarele lui dicŭ că atacurile pressei streine îi folosescŭ, făcêndŭ sĕ se crédă că e persecutatŭ din afară, ér guvernulŭ francesŭ supusŭ influințelorŭ streine. In Parisŭ mulțimea se adună înaintea casei generalului strigându-i „sĕ trăiéscă! jos cu Ferry!“

—x—

Pănă acuma suntŭ arestațĭ pentru scenele petrecute în Bucurescĭ: D-nii Costică Rădulescu, N. Fleva, Porfiriadŭ, N. Filipescu și M. Papamihalopulo, redactorŭ la „Rĕsboiulŭ.“

—x—

Ni se scrie din *Constanța,* că comunicațiunea vaporelorŭ pe Dunăre a începutŭ. In 15 (27) Martie a fostŭ prima circulațiune a unui vaporŭ austro-ungarŭ pe Dunăre până în Marea neagră.

NECROLOGU.

Jalnica soțiă *Eufrosina*, fiiulŭ *Hortensiu,* fiicele *Aurora*, *Tulia* și *Maria*, mamă, sócră, frații și soră, cumnațĭ, cumnate, nepoții și nepóte, cu inima frântă de durere vĕ face cunoscută încetarea din viéță a prea scumpului lorŭ soțŭ, părinte, fiiu, ginere, cumnatŭ și unchiu

Octavianŭ Popea.

în etate de 52 anĭ.

Rĕmășițele pămêntescĭ ale rĕposatului s'au îmormêntatŭ în cimitirulŭ bisericei din Dâlga, Marțĭ la 15 curentŭ.

Dâlga, 13 Martie 1888.

Fiă-i țĕrîna ușóră!

*

Laura Jekel, fiica advocatului din locŭ Iuliu Jekel, a încetatŭ din viéță în 15 (27) Martie în etate de 14 anĭ. Imormêntarea s'a făcutŭ adĭ în cimiteriulu evangelicŭ.

Fiă-i țĕrîna ușóră!

DIVERSE.

Animale dresate. — La teatrulu „La Bourse“ din Bruxela are mare succesŭ o trupă de papagalĭ albĭ, dresațĭ. Aceste pasĕrĭ jócă *polca* și *valsulŭ* pe acățătórele lorŭ cu o esactitate, care arată în papagalĭ o deosebită înteligență musicală și unŭ mare sentimentŭ de ritmŭ. Dér papagalii, fiindcă ne aflămŭ în timpurĭ rĕsboinice, suntŭ meșterĭ și în mânuirea armelorŭ. Astfelŭ unulŭ dintre dênșii dă cu tunulŭ, cu o adresă și cu unŭ sânge rece însemnatŭ. După cum spune „L'Indépendance belge“, pentru prima óră se vĕdŭ representațiunĭ date de papagalĭ. Mai inainte se vĕduse prin Bruxela pisicĭ, porcĭ și chiar gâșce dresate.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 28 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.48	Vênd.	8.50
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.04	„	10.05
Lire turcescĭ . . .	„	11.34	„	11.35
Imperialĭ	„	10.32	„	10.35
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ . . .	„	102.—	„	104.—
Discontulu	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 28 Martie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.15
Renta de hârtiă 5%	83.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	94.20
Amortisarea datoriei căi lorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	109.—
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	103 80
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	78.55
Renta de argintŭ austriacŭ	79.55
Renta de aurŭ austriacă	109.60
Losurĭ din 1860	131.75
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	857.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	273.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	272.10
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.98
Napoleon-d'orĭ	10.03
Mărcĭ 100 împ. germane	62.30
Londra 10 Livres sterlinge	126.75

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

sfaturile căpitanului, măcarŭ că nevasta lui dicea: „pĕcatŭ, Ionică dragă, că ne-ar fi prinsŭ bine cei 600 de leușorĭ?... Sfaturĭ și dicĕtorĭ învață omulŭ dela moșĭ și strămoșĭ, nu pe 600 lei... Ei, da poftimŭ la masă!...

Se puseră la masă. Mămăliguța fumega ca cădelnița popei la Paștĭ... Popa scóse unŭ fedeleșŭ mândru închistritŭ, celŭ care âmblase rótă la masa dela nunta Acsiniei și în care părintele acum ținea vinŭ de celŭ ce pune la sfântulŭ Potir... Atuncĭ și Ionŭ Dudău nu voi sĕ remână mai pe josŭ decâtŭ socru-sĕu. Elŭ scóse din desagĭ cozonaculŭ...

— Cozonaculŭ d-lui căpitanŭ, cinstite părinte... Mĭ-a disŭ sĕ-lŭ aducŭ întregŭ. neatinsŭ și numai cu sfinția ta și cu Acsinia sĕ-lŭ mâncămŭ... Cozonacŭ boerescŭ, Acsinio!.... dela „Firear-alŭ-Coțcăi...“

Și rupse cozonaculŭ și... o minune!... Zingŭ! zingŭ! zingŭ!... Curgŭ din cozonacŭ, unulŭ, doi, trei, 30 de polĭ!... Toțĭ rĕmânŭ încremenițĭ, dér Ionŭ ce mai ochĭ holba!...

— Audĭ, cozonacŭ dela Firearŭ-alŭ Coțcăi? E dela firearŭ alŭ lui Dumnedeu, cozonaculŭ tĕu, mĕ Ione, dice rîdêndŭ părintele Onufrie.

Ecă așa!... Căpitanulŭ Glónță pusese bine cei 600 de lei ai lui Ionŭ în cozonacŭ ca sĕ nu-i fure cineva orĭ sĕ-lŭ înșele vre-unŭ pungașŭ.

— Sĕ trăéscă, căpitanulŭ Glónță dise Ionŭ, aruncându-șĭ căciula în naltulŭ podului și podidindu-lŭ lacrimile, când o fi vre-o bătăliă mĕ punŭ în fața lui sĕ nu-lŭ ajungă glonțulŭ dușmănescŭ!

— Omulŭ lui Dumnedeu, căpitanulŭ sĕu, adause părintele Onufrie, duruindŭ în palmă, ca unŭ darafŭ, cei 30 de napoleonĭ.

— Da de glonțĭ dușmănescĭ!... oftà Acsinia... Mai bine decâtŭ glónțe și resbóe, mai bine sĕ ne feréscă Dumnedeu și sĕ țină sfânta pace în lume!

***

Écă posnă!

Am uitatŭ sĕ dau povestei, la plecarea din Bucurescĭ, adĭ diminéță, unŭ prafŭ de sare din pisălogulŭ cumetrei... Norocŭ că biata mea poveste, lâncedă, nesărată, a fostŭ ascultată de Carmen Sylva... Ca și Voltaire, care presupunea scriitorașilorŭ ce voia sĕ patroneze, totŭ spiritulŭ ce ar fi pusŭ însușŭ în cărțile lorŭ, décă le-arŭ fi scrisŭ elŭ. Autórea „Poveștilorŭ Peleșului“ va da povestei lui Ionŭ Istețulŭ unŭ prăvulețŭ din minunatulŭ sĕu spiritŭ!...

Sinaia — 1887. **„Convorbiri liter.“**

Nr. 68 ex 1888. 3—1

AVISŬ.

P. T. acționarilorŭ institutului de creditŭ și economii **„Arieșana"** din *Turda* li se aduce la cunoscință că terminulŭ solvirei vĕrsămĕntului alŭ V-lea (10 fl. de acțiune) a espiratŭ în *24 Februarie st. n. a. c.,* decĭ prin acesta suntŭ rugațĭ a solvi câtŭ mai ingrabă acestŭ vĕrsămĕntŭ dimpreună cu percentele de întârdiere (dela o acție 8 cr. *până în 31 Martie a. c.*).—Totodată suntŭ rugațĭ domnii acționarĭ, carĭ restéză încă cu vĕrsămĕntulŭ alŭ III și IV-lea, espiratŭ în anulŭ trecutŭ, a le achita câtŭ mai curendŭ, dimpreună cu interesele de întârdiere.

Turda, în 26 Martie 1888 st. n.

Direcțiunea institutului de creditŭ și economii **„Arieșana".**

D. St. Șuluțŭ.
direct.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amedĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amedĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amedĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Reșnovă-Zernescĭ-Brană:* 12 óre 30 m. după amedĭ.
b) „ „ „ *Zizină:* 4 óre după amedĭ.
c) „ „ în *Săcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ:* 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Reșnovă-Zernescĭ-Brană* la Brașovŭ: 10 óre înainte de amedĭ.
b) „ *Zizină* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Săcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se aboneză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Administrațiunea „Gaz. Trans."

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.